

▲ OPP = UENDRET ▼ NED
72 93 65
 BØRSVERDI 1.901.861 (MNOK)
 OMSATT 297.351 (MNOK)

↑ Aksjevinnere
I prosent, basert på omsetningskurs

SISTE	%
Bionor Pharma	22,73
BW Offshore Limited	10,71
Awilco Drilling	6,99
Techstep	6,67
Avocet Mining	6,63
Akastor	6,08
Norwegian Energy Company	5,98
Targovax	5,45
NRC Group	5,44
Solvang	4,80
Petrolia	4,69

↓ Aksjetapere
I prosent, basert på omsetningskurs

SISTE	%
Badger Explorer	-9,52
NTS	-9,35
PCI Biotech Holding	-7,37
NEL	-6,27
Solstad Offshore	-6,25
Nordic Mining	-5,81
Havyard Group	-5,56
Polarcus	-5,26
Prosafe	-5,26
Oceanteam	-4,36
Incus Investor	-4,00

Omløpshastighet
Mest omsatt av aksjekapitalen

SISTE	%
XACT Derivat BULL	4,66
XACT Derivat BEAR	4,34
Prosafe	3,44
Bionor Pharma	2,77
PCI Biotech Holding	2,03
Agasti Holding	1,94
Golden Ocean Group	1,60
REC Silicon	1,58
Nordic Mining	1,37
BW Offshore Limited	1,10
Badger Explorer	1,04

VINNERE SISTE MÅNED

Selskap	Kurs	1 dag	1 uke	Endring i prosent			Omsatt (tusen kr)	
				1 mnd	3 mnd	YTD	12 mnd	
Techstep	5,4	6,7	27,5	62,4	106,7	52,6	1,7	1570
Nordic Mining	0,8	-5,8	2,4	45,8	72,0	41,1	37,6	5730
Wilh. Wilhelmsen	24,2	-0,4	0,0	24,0	10,0	20,1	12,6	392
Storebrand	38,4	-0,1	7,9	20,9	19,9	9,9	24,3	112778
Rem Offshore	-	-	0,0	19,9	-87,6	-86,4	-91,0	-
Data Respons	16,0	0,0	9,6	17,6	41,6	26,9	36,0	1664
NEL	2,4	-6,3	-5,6	17,5	13,8	-46,9	29,4	5753
Philly Shipyard	111,0	3,3	0,0	17,2	-8,7	35,8	9,8	69
Black Sea Property	5,4	-	7,9	17,1	17,1	-	-	7
NextGenTel Holding	26,9	3,5	2,4	17,1	7,0	-23,1	-13,4	169
Siem Shipping	91,0	-	0,0	16,4	21,2	34,2	37,6	7
Grieg Seafood	56,8	1,8	8,3	15,9	7,7	83,1	106,4	31739
SpareBank 1 SR-Bank	44,5	1,8	2,8	15,6	8,2	15,0	3,2	7110
Axactor	2,3	0,0	0,4	15,4	33,3	16,0	283,8	10393
Norway Royal Salmon	135,0	-1,1	11,4	15,2	21,9	74,4	115,5	7515

TAPERE SISTE MÅNED

Selskap	Kurs	1 dag	1 uke	Endring i prosent			Omsatt (tusen kr)	
				1 mnd	3 mnd	YTD	12 mnd	
Songa Offshore	0,2	0,0	5,3	-39,4	-20,0	-71,7	-73,1	992
Prosafe	0,5	-5,3	-10,9	-39,4	-54,0	-97,3	-97,6	4817
Seadrill	17,5	2,9	-6,4	-24,1	-41,2	-44,4	-70,1	20518
Avocet Mining	10,5	6,6	-10,5	-23,1	-3,9	216,1	139,0	722
Polarcus	0,4	-5,3	-17,4	-22,3	-25,5	-76,1	-86,4	967
Farstad Shipping	7,4	-0,7	-7,5	-22,1	-36,2	-51,3	-54,0	143
Photocure	40,0	-2,0	-4,0	-20,8	1,5	-2,6	9,4	851
REC Silicon	1,1	0,3	-1,3	-20,3	-28,2	-38,7	-26,6	44395
SeaBird Exploration	8,6	0,7	-5,0	-19,0	-17,1	-44,4	-78,8	14
InterOil Exploration and Production	1,6	-0,6	-12,3	-18,8	-17,2	-31,7	6,5	78
Fred. Olsen Energy	11,2	-3,9	-11,1	-18,6	-61,3	-66,3	-71,0	7050
Sevan Marine	18,2	-1,1	0,0	-18,2	-19,7	6,4	2,2	21
Electromagnetic Geoservices	4,1	-1,7	6,4	-17,2	-39,0	-69,5	-81,5	96
DNO	7,8	-0,4	-3,4	-16,1	-16,6	30,5	-12,6	29334
Bionor Pharma	0,3	22,7	-40,5	-15,3	-34,3	-72,6	-64,2	10381

Ser helsebringende effekt av valgkampen

BØRSINTERVJUET: Valgkamp skaper alltid børsfall, men lite blir noensinne endret. - Uroen i valget er antagelig en god kjøpsmulighet, sier forvalter Odd Hellem i Fondsfinans.

MARIUS MØRCH LARSEN
MARIUS.LARSEN@FINANSAVISEN.NO

- Helsesektoren er en god investering av enkle grunner. Folk blir eldre, rikere og behovet for helsetjenester stiger med økende alder, sier Odd Hellem, investeringsdirektør i Fondsfinans Kapitalforvaltning, med ansvar for fondet Global Helse.

I 1960 var verdens gjennomsnittlige levealder på 52 år. I dag er den 70 år. Samtidig øker middelklassen over hele verden, og de vil ha den ekte Viagraen. Ikke kopiene.

Aksjeinvesteringer i helsesektoren har vært en stille vinner i mange år. En optimal amerikansk portefølje de siste 85 årene består av en tredjedel helse.

Hellem har forvaltet helsefondet siden starten av 2003, og over de siste 10 årene har fondet levert en årlig avkastning på 13 prosent. De siste fem årene har den vært på sterke 25 prosent.

Hellem forklarer at fondene investerer mye de store europeiske og amerikanske helseselskapene, og unngår de mindre risikoprosjektene.

- Vi unngår scenarioer hvor vinneren tar alt. Vi var for eksempel ikke med da Clavis og Algeta var populære. Og der feilet en og en vant, sier han.

Valgkamptrøbbel

Hellem forklarer at helsetjenester har prestert godt, men at valgkampen i USA for tiden har skapt usikkerhet og kursnedgang.

- Sektoren har gått bra i mange år, men det er fortsatt gode utsikter til avkastning. Medtech og helsesektoren har gode inntekter i dag, det er økende etterspørsel etter produktene og som er lite konjunkturavhengig. Folk trenger kneproteser uansett, sier Hellem.

- Farmasi er en sektor med ge-

HELSEBRINGER: Odd Hellem i Fondsfinans Kapitalforvaltning har tro på helseinvesteringer. FOTO: EIVIND YGGESETH

nerelt høy utbyttmargin. De siste årene har det vært mye oppkjøp og fusjoner, som har gitt god avkastning. Det er blitt noe roligere i år på grunn av valgkampen, men vi korreksjonen som en kjøpsmulighet, sier han og fortsetter:

- Mange av helsesektoren får kjene valgkampen, til tross for at frykten kanskje er størst i servicedelen. En privatisert helsesektor blir ofte motvirket politisk.

Investeringsdirektøren er forsiktig med å anbefale enkeltaksjer, da tanken er at fondsmodellen utelukker mye av risikoen i sektoren. Han har likevel et par anbefalinger.

- De store selskapene er ikke dobbelingskandidater, men det er

Anbefalinger

- ↑ Novartis
- ↑ Allergan
- ↑ Amgen
- ↑ Zimmer Biomet
- ↑ Gilead Sciences
- ↑ Philips
- ↑ Hologic
- ↑ Photocure

solide selskaper med gode utbytter. Farmasi krever diversifisering for å redusere risiko.

- Sveitsiske Novartis er kanskje en kjedelig aksje, men i det lange løp betaler den solide utbytter og driften er stabil og god. De har en solid portefølje av produkter, som både er av den generiske typen og konsumerorienterte.

Risikovillige

En annen aksje er Allergan. - Det er spesialfarmasi. De er store på såkalt estetisk farmasi, og har blant annet Botox. De er aktive på kjøp og salg, diversifiserte og har

INDEKSER PÅ OSLO BØRS

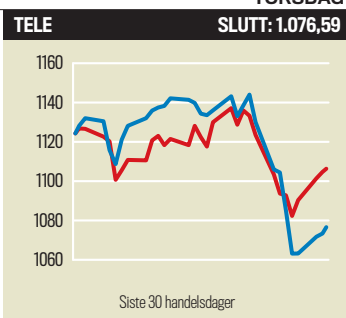
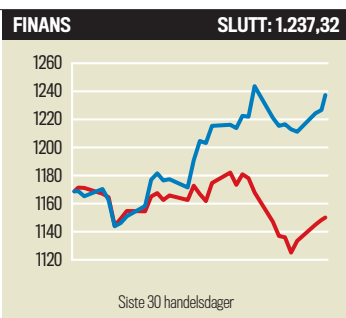
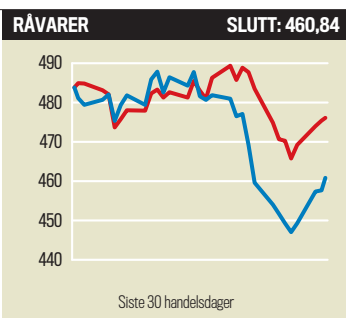
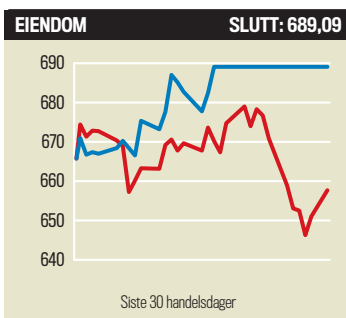
Sektor	Navn	Siste	MNOK omsatt	Avkastning i %					MSCI	Avkastning i %			
				1 dag	1 mnd	3 mnd	YTD	12 mnd		1 mnd	3 mnd	YTD	12 mnd
Likvide aksjer	OBX	540,26	-	0,2	-1,0	-0,5	0,0	3,5	-	-	-	-	-
Hovedindeks	OSEBX	610,06	-	0,1	-0,6	0,9	-0,2	4,2	1703,23	-0,7	2,8	-4,1	4,2
Alle aksjer	OSEAX	668,42	-	0,3	-0,8	0,7	2,7	6,8	-	-	-	-	-
Tilpasset aksjefond	OSEFX	613,10	-	0,0	3,3	6,5	-0,1	-4,8	-	-	-	-	-
10 % minste aksjene	OSESX	548,75	-	0,3	1,3	4,6	-9,4	-6,7	-	-	-	-	-
Egenkapitalbevis	OSEEX	1109,53	-	0,3	6,6	11,2	11,6	0,3	-	-	-	-	-
Energi	OSE10GI	537,67	-	0,6	-6,9	-6,4	1,7	2,5	194,62	-4,4	-2,8	2,2	2,5
Råvarebasert industri	OSE15GI	460,84	-	0,7	-5,0	3,3	-10,5	0,8	208,89	-2,6	3,8	5,9	0,8
Industri	OSE20GI	346,81	-	-0,3	4,5	6,8	5,4	13,8	204,77	-1,4	2,7	0,0	13,8
Forbruksvarer	OSE25GI	847,19	-	-1,1	-0,5	1,7	-16,1	-6,7	190,65	-1,6	1,6	-7,8	-6,7
Konsumvarer	OSE30GI	1759,85	-	-0,7	8,3	2,7	26,7	43,8	218,52	-1,5	0,4	-1,8	43,8
Helsesektoren	OSE35GI	496,50	-	1,4	9,7	20,9	27,8	20,2	205,27	-1,0	2,7	-8,6	20,2
Finanssektoren	OSE40GI	1237,32	-	0,9	6,6	4,6	7,1	10,0	92,79	1,1	3,0	-10,4	10,0
IT-sektoren	OSE45GI	225,08	-	0,6	-1,1	3,9	5,0	19,1	158,72	1,7	10,5	1,5	19,1
Telesektoren	OSE50GI	1076,59	-	0,3	-4,9	4,4	-4,5	-10,4	70,15	-2,2	-2,0	-3,3	-10,4
Forsyning/kraft	OSE55GI	479,19	-	-0,4	-0,7	10,1	23,2	22,9	119,82	0,4	-1,3	0,5	22,9
Eiendom	OSE404GI	689,09	-	1,0	2,4	13,4	24,7	23,5	200,70	-1,6	1,1	-1,0	23,5

AKSJEVINNERE I KRONER (MARKEDSVERDI)

Aksje	Sluttkurs	Endring i %	Endr. i MNOK
Statoil	126,1	0,6	2244,20
DNB	103,0	1,2	1953,60
Norsk Hydro	34,4	1,7	1199,40
Telenor	138,0	0,3	600,40
Gjensidige Forsikring	149,7	0,7	500,00
TGS-NOPEC Geophysical Company	143,0	2,4	336,60
BW Offshore Limited	0,3	10,7	277,40
Aker Solutions	36,1	2,6	250,20
Seadrill	17,5	2,9	248,90
SpareBank 1 SR-Bank	44,5	1,8	204,00
Entra	87,3	1,2	183,00
Aker	258,0	0,8	148,00
Ocean Yield	65,3	1,6	148,00

AKSJETAPERE I KRONER (MARKEDSVERDI)

Aksje	Sluttkurs	Endring i %	Endr. i MNOK
Orkla	78,9	-1,2	-967,10
Schibsted ser. A	247,7	-1,9	-507,60
Bakkafrost	310,7	-2,8	-427,20
Schibsted ser. B	223,7	-1,5	-413,00
Olav Thon Eiendomsselskap	162,0	-2,1	-371,00
SailMar	244,2	-1,1	-316,40
Yara International	276,5	-0,3	-245,70
Arendals Fossekompagni	2599,0	-3,7	-202,00
Norwegian Air Shuttle	291,9	-1,9	-199,50
Kongsberg Gruppen	128,0	-0,8	-120,00
Norwegian Property	11,0	-1,8	-109,60
NEL	2,4	-6,3	-109,30
Leroy Seafood Group	392,0	-0,4	-94,40

FINANS-KALENDEREN 1

- Torsdag 22. september**
- Makro:**
- Norge:** Rentebeslutning og Pengepolitisk rapport 3/16, kl. 10:00
 - Norge:** Igangsettillatelser bolig august, kl. 10:00
 - Norge:** Pressekonferanse med sentralbanksjef Olsen, kl. 10:30
 - Frankrike:** Tillit i næringslivet september, kl. 08:45
 - USA:** Førstegangssøkende ledighetstrygd pr. 17. sept., kl. 14:30
 - USA:** Chicago Fed-indeks august, kl. 14:30
 - USA:** FHFA boligmarkedsindeks juli, kl. 15:00
 - USA:** Bruktboligsalg august, kl. 16:00
 - ØMU:** Forbrukertillit september foreløpig, kl. 16:00
- Annet:**
- Serodus:** Ekstraordinær generalforsamling, Forskningsparken, kl. 15:00
 - Storebrand:** Ekstraordinær generalforsamling, selskapets hovedkontor, kl. 16:30
 - USA:** DOE ukentlige gasslagertall, kl. 16:30

- Freitag 23. september**
- Makro:**
- Frankrike:** BNP 2. kv., kl. 08:45
 - Frankrike:** PMI industri september foreløpig, kl. 09:00
 - Frankrike:** PMI tjenester september foreløpig, kl. 09:00
 - Tyskland:** PMI industri september foreløpig, kl. 09:30
 - Tyskland:** PMI tjenester september foreløpig, kl. 09:30
 - ØMU:** PMI industri september foreløpig, kl. 10:00
 - ØMU:** PMI tjenester september foreløpig, kl. 10:00
 - USA:** PMI industri september foreløpig, kl. 15:45
- Annet:**
- Norge:** Visesentralbanksjef Matsen holder foredrag på Sandane, kl. 12:00

- Mandag 26. september**
- Makro:**
- Tyskland:** IFO-indeksen september, kl. 10:00
 - Italia:** Detaljhandel juli, kl. 10:00
 - USA:** Salg av nye boliger august, kl. 16:00
 - USA:** Dallas Fed-indeks september, kl. 16:30
- Tirsdag 27. september**
- Makro:**
- Sverige:** PPI august, kl. 09:30
 - Sverige:** Handelsbalanse august, kl. 09:30
 - Sverige:** Detaljhandel august, kl. 09:30
 - ØMU:** Pengetilbud M3 august, kl. 10:00
 - Italia:** Industrierdrer juli, kl. 10:00

Husk Hegnar-TV i dag klokken 15:30

HELSEDEBATT: Både Hillary Clinton og Donald Trumps egen helse, og deres planer for amerikansk helse blir heftig diskutert. FOTO: BLOOMBERG

en bred, patentbeskyttet portefølje, forklarer han.

Hellem har også sansen for Amgen, som er verdens høyest verdsette biotekselvskap, og Gilead Sciences som tjener godt på infeksjonsmedisin. Han trekker også frem Zimmer Biomet, som kan beskrives som kongen av hoft- og kne-implantater.

Og det dukker også opp en aksje som mange nordmenn antagelig ikke forbinder med helse-sektoren.

– Mange forbinder fremdeles Philips med radioer, men det de tjener nå i hovedsak penger på

medisinsk utstyr, sier han og utdyper at aksjen fremdeles er en stabil pengemaskin.

Det samme er Hologic, som driver med produksjon og salg innen kvinnehelse og er ledende innen sin nisje.

Til slutt har han et sjansespill for de mer risikovillige.

– Vi unngår aksjer med binære utfall, men et «wildcard» er Photocure. De lykkes med en del av sine produkter, men har ikke vært kommersielle nok. Derfor er selskapet verdt under en milliard kroner, og kan kanskje bli kjøpt opp snart.

BØRSKOMMENTAR

Oljen i fokus på børsen

Oslo Børs steg som ventet fra start onsdag, og holdt seg i positivt territorium gjennom dagen. Hovedindeksen endte opp 0,15 prosent til 610,06. Det ble omsatt aksjer og egenkapitalbevis for 2,27 milliarder kroner.

Onsdag ettermiddag ble Brent-oljen omsatt for 46,45 dollar fatet, opp 1,2 prosent, mens WTI-oljen steg 1,8 prosent til 44,83 dollar fatet. Til sammenligning ble et fat nordsjøolje omsatt for 45,60 dollar ved børsstutt tirsdag. Statoil steg 0,6 prosent til 126,10 kroner.

Goldman Sachs ser ingen snarlig bedring i offshore-riggmarkedet. Ifølge TDN Finans venter meglergiganten at svekkelsen vil vedvare ut 2020 både for flyter- og jackup-rigger. Goldman Sachs har opprettholdt salgsanbefalingene for Seadrill, Atwood og Transocean, mens Enco er oppgradert til kjøp. Seadrill steg 2,9 prosent til 17,49 kroner.

Swedbank har oppgradert Aker Solutions fra nøytral til kjøp og økt kursmålet fra 40 til 44 kroner, ifølge Reuters. Ifølge TDN Finans kommer oppgraderingen som følge av at meglerhuset ser mindre risiko for estimatene for 2017 og 2018 etter nylig markedsutvikling. Aksjen steg 2,6 prosent til 36,14 kroner.

Bionor Pharma toppet vinnerlisten med en opptur på 22,7 prosent. Blant de mest omsatte selskapene utmerket Norsk Hydro og DNB seg med oppgang på henholdsvis 1,7 og 1,2 prosent.

↑ Aker Solutions +2,6 %
– Kjøpsanbefaling.

↑ Statoil +0,6 %
– Oljeprisen opp.

↓ SalMar -1,1 %
– Laksepris ned.

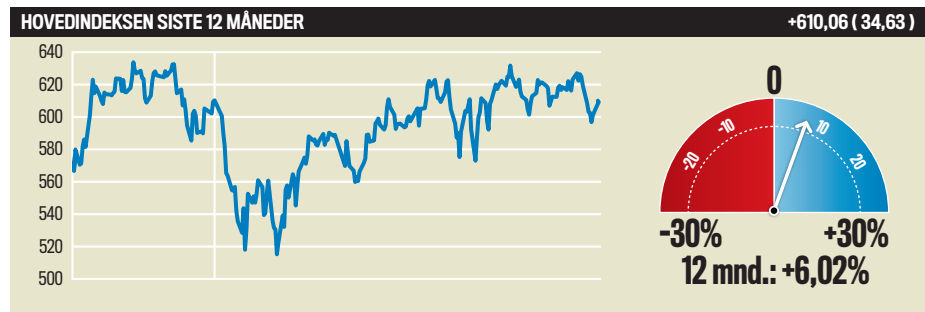
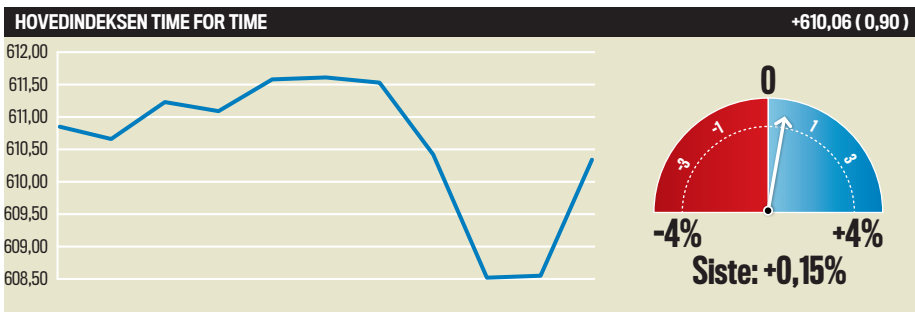
↓ Bakkafrost -2,8 %
– Laksepris ned.

BW Offshore steg 10,7 prosent til 0,31 kroner, mens Petroleum Geo-Services og TGS-Nopec hevdet seg med pluss 2,8 prosent og pluss 2,4 prosent.

Ferske tall fra Statistisk sentralbyrå viste at gjennomsnittlig eksportpris var 52,78 kroner pr. kilo for fersk oppdrettslaks i uke 37, som tilsvarer en nedgang på 4,5 prosent fra uken før. Sammenlignet med samme uke i fjor lå prisen 22,2 prosent høyere. Bakkafrost falt 2,8 prosent, SalMar var ned 1,1 prosent, mens Lerøy Seafood falt 0,4 prosent. Marine Harvest la derimot på seg 0,1 prosent til 134,90 kroner.

Ansvarlig redaktør og eier av Finansavisen, Trygve Hegnar, eier 0,9 prosent av aksjene i Marine Harvest gjennom sitt investeringselskap Periscopos.

ØYVIND LILLESTRØM KNUDSEN, HEGNAR.NO

MEST OMSATTE AKSJER PÅ OSLO BØRS SISTE DAG

Selskap	Ticker	Siste	Endring i prosent	Volum	Volumveid snittpris	Omsatt Verdi MNOK	Endr. børsverdi	Ant. aksjer (mill.)	Markedsverdi (mill.)
Statoil	STL	126,10	0,56	2 568 875	125,87	323,35	0,56	3 206,00	404 395,9
Marine Harvest	MHG	134,90	0,07	1 782 387	134,56	239,84	0,07	450,00	60 716,55
DNB	DNB	103,00	1,18	2 147 768	102,96	221,13	1,18	1 628,00	167 766,28
Norsk Hydro	NHY	34,40	1,71	6 206 244	34,23	212,42	1,71	2 068,00	71 173,54
Telenor	TEL	138,00	0,29	1 314 727	137,95	181,37	0,29	1 501,00	207 201,21
Orkla	ORK	78,90	-1,19	1 811 699	79,22	143,53	-1,19	1 018,00	80 393,65
Storebrand	STB	38,37	-0,08	2 926 790	38,53	112,78	-0,08	449,00	17 263,04
Subsea 7	SUBC	81,70	0,12	1 319 874	82,08	108,33	0,12	327,00	26 745,89
Yara International	YAR	276,50	-0,32	340 915	276,85	94,38	-0,32	273,00	75 544,73
Norwegian Air Shuttle	NAS	291,90	-1,92	249 081	295,49	73,60	-1,92	35,00	10 438,24
Bakkafrost	BAKKA	310,70	-2,78	180 562	313,15	56,54	-2,78	48,00	15 180,2
TGS-NOPEC Geophysical Company	TGS	143,00	2,36	326 767	143,46	46,88	2,36	102,00	14 605,45
REC Silicon	REC	1,10	0,27	40 581 260	1,09	44,40	0,27	2 543,00	2 805,83
SalMar	SALM	244,20	-1,13	160 959	244,76	39,40	-1,13	113,00	27 667,86
Aker Solutions	AKSO	36,14	2,61	955 283	35,98	34,37	2,61	272,00	9 831,68

Selskap	Ticker	Siste	Endring i prosent	Volum	Volumveid snittpris	Omsatt Verdi MNOK	Endr. børsverdi	Ant. aksjer (mill.)	Markedsverdi (mill.)
Grieg Seafood	GSF	56,75	1,79	558 509	56,83	31,74	1,79	111,00	6 336,82
BW Offshore Limited	BWO	0,31	10,71	104 406 929	0,30	31,61	10,71	9 247,00	2 866,82
Gjensidige Forsikring	GJF	149,70	0,74	209 927	149,50	31,38	0,74	500,00	74 850,00
Petroleum Geo-Services	PGS	16,99	2,78	1 788 229	16,97	30,35	2,78	239,00	4 070,46
XACT Derivat BEAR	ØBEXDBEAR	74,15	-0,60	402 598	73,97	29,78	-0,60	9,00	665,89
Lerøy Seafood Group	LSG	392,00	-0,41	75 813	392,17	29,73	-0,41	59,00	23 354,33
DNO	DNO	7,83	-0,45	3 719 609	7,89	29,33	-0,45	1 083,00	8 486,26
Det norske oljeselskap	DETNR	116,60	-0,34	249 616	116,78	29,15	-0,34	202,00	23 625,33
Schibsted ser. A	SCHA	247,70	-1,86	98 009	248,88	24,39	-1,86	108,00	26 752,5
Entra	ENTRA	87,25	1,16	255 461	86,83	22,18	1,16	183,00	16 030,66
XACT Derivat BULL	ØBEXDBULL	93,05	0,59	237 314	93,22	22,12	0,59	5,00	474,56
Seadrill	SDRL	17,49	2,88	1 189 834	17,25	20,52	2,88	508,00	8 892,69
Golden Ocean Group	GUGL	36,90	3,07	559 399	36,51	20,42	3,07	34,00	1 274,33
Austevoll Seafood	AUSS	64,75	-0,38	310 386	64,93	20,15	-0,38	202,00	13 125,95
Ocean Yield	OCY	65,25	1,56	292 960	64,75	18,97	1,56	148,00	9 670,8